

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 3 frt — kr. Négy hóra . . . 1 frt — kr.
Fél évre . . . 1 frt 50 kr. Negyed évre — frt 75 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Diamant Manó nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyílt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Előfizetési felhívás!

Lapunk jelen számával egy újabb év-negyednek küszöbét lépte át.

Ez alkalmat felhasználjuk arra nézve, hogy ugy t. olvasóinknak, mint munkatársainknak a lapunk érdekében tett szíves támogatás és illetve közreműködésért köszönetet nyilvánítsunk.

Rövid multunkra nyugodt lelkiismerettel és a kötelesség mindenkori pontos teljesítéséből eredő büszke öntudattal tekintünk vissza s szerénytelenség nélkül monhatjuk, hogy soha, csak egy pillanatra is, nem tértünk le arról az útról, melyet lapunk megindításakor kijelöltünk.

Egy cél lebeg szemünk előtt: a közjó, a közérdek előmozdítása.

Elég multunkra rá mutatni, elég bizonyítéka az annak, hogy küzdelmünk közepette, melyeket a közjó és közügyek érdekében folytattunk, soha nem vezetett bennünket magán érdek avagy befolyás.

És éppen ezért teljes bizalommal fordulunk községünk és azzal egy érdekkörbe eső vidékének közönségéhez, hogy ez eddigi szíves támogatást jövőben se tagadja meg tőlünk; legyen részese továbbra is annak a küzdelemnek, melynek célja a közügyek előmozdítása.

Ki ösmerős a viszonyokkal, jól tudja, hogy számtalan körülmény közbejárt, mi igen megnehezíté lapunknak fennállhatóságát. Az akadályok nagyrésztét legyőztük.

Nem riadtunk vissza a mutatkozó nehézségektől, nem, mert számítottunk a közönség jóakaratu támogatására, miben nem is csalatkoztunk. Lehetővé óhajtottuk tenni, hogy lapunk minél nagyobb elterjedést nyerjen s erre való tekintetből állapítottuk ily csekélyre az előfizetési díjat. Hinni merjük, hogy nincs a hazában hason irányu s terjedelemben megjelenő lap, mely olcsóság tekintetében a „Mindszent-Szegvár és Vidéke”-vel megegyezne és ez bizonyítéka annak, hogy nem üzleti szempont, vagy magán érdek istápolása készített bennünket lap alapításra.

Az előfizetési díj marad a régi, vagyis:

Egy évre . . . 3 frt — kr.

Fél évre . . . 1 frt 50 kr.

Negyed évre . . . — frt 75 kr.

mi vidékről legcélszerűbben postautalvány

nyal küldhető be, a helybeli előfizetők pedig a lapkihordónál, vagy a kiadóhivatalban nyugta ellenében fizethetik le.

Megújítva kérelmünket s biztosítva az eddigi irány követéséről t. olvasóinkat, maradtunk tisztelettel

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Az ipariskolákról.

Magyarország földmivelő ország, lakosai többnyire gazdák és a mit a föld terem, azt az emberek hasznosítják saját céljaikra. Ebből a jövedelemből fedezik összes fizikai és szellemi szükségleteiket, ez képezi munkájuk, reményeik, vágyaik foglalatát és a kinek földbirtoka nincsen Magyarországon az a „jó társasághoz” nem tartozhatik és bátran el lehet mondani rólunk, magyarokról, hogy itt az ember csak a földbirtokosnál kezdődik.

S hogy ez mért van így, annak egyedüli oka az, hogy még nem ismerjük az ipar áldásait, nem tudjuk a képzettség, a művészi izés és a szorgalom értékét a gazdasági termés terén eléggé megbecsülni. Évszázadok mostoha viszonyai hozzászoktattak bennünket ahhoz, hogy összetett kézzel nézzük mit hoz elő az anyaföld, melynek megtermékenyítéséhez nem annyira az emberi ügyesség, mint inkább a természet ösereje járult és majdnem feleslegessé tette az erőfeszítést. Kényelmes munkája után kényelmesen élhetett a magyar gazda és eszeágában sem volt, hogy ezt a paradicsomi állapotot a modern szerzési módok bármelyikével is felcserélje.

Csak így volt lehetséges az, hogy Magyarországon olyan nehezen fejlődhetett az ipar. Még most is mennyi küzdelembe kerül, hogy első kísérleteinek szárnyait a világi piac versenyében meg ne pörkölje. A fegyvergyár ime kénytelen lesz üzemét megszüntetni, pedig ez a nagy iparvállalat ugyancsak nempanaszkozhatik az illetékes tényezők roszakaratáról, közönyéről. Meg kell bukni, mert nincsen ereje, nincsen lelke, mely arra a magasra emelkedhetne, melyet hasonló ipartelepek külföldön elfoglalhatnak.

És ez erő, e szellem hiánya nem Magyarországon lakosainak róható fel, hanem kizárólag annak az általános uralkodó nézetnek, mely szerint mindenre inkább akad pénzünk, csak ipariskolák felállítására nem, csak olyan intézmények létesítésére nem, melyek a lakosság iparművészkét fejleszthetnék. Az egy budapesti iparrajziskola képviseli nálunk az ipar tudományának, művészetének templomait. Ez pedig vajmi kevés e boldogulásra. A magyar ipar

prosperálásának felvirágzásának első magvait az ipariskolában vetjük el, ahol az ifjuság első sorban fogékonyra tétetik az iparszellem követelményei iránt. Ha ezt a fogékonyt az iskolában nem ömlesztik át a lelkekbe, soha jó iparosokra nem számít hatunk. Azért kell üdvözlőnk minden oly kedvezményezést, mely az illetékes körök figyelmét erre terelni igyekszik és sohasem szünő hazafias buzgalommal minden alkalmat arra használ fel, hogy az ipariskolák felállításának szükségét hangsúlyozza.

Aratás.

A mezőgazdasági év végéhez közeledünk s néhány hét választ csak el bennünket attól a naptól, midőn számot vethetünk magunkkal, midőn meglátjuk, megtudjuk, hogy mivel jutalmaz meg bennünket az Isten, egy kínos küzdelmes és fárasztó munka után.

Nagyon kínos küzdelmet kelle a gazdának ez évben kifejtteni, mert a mult évi silány termés után pénzből és gabonából kifogyva indult ez új gazdasági év elé, sokan azt sem tudva, hogy honnan, miből fogja a gazdasághoz szükséges pénzt — de sőt még a saját s családja élelmét és egyéb szükségleteit fedezni. Hála gazda közönségünk azon józan felfogásának, hogy „aki nem vet, az nem arat,” földjét bevetette „megfogyva bár, de törve nem” megértük az új termést.

Dus kalásztenger borítja földünket, s örömtelten, hálásan tekintünk az ég felé. Becsületes munkánkat, egy év fárasztó munkáját, az Isten dus áldásával megjutalmazá.

Az aratást megkezdettük s eddig kedvező idő járás mellett folytatjuk. Peng a kasza s a jó termés reményétől áthatott aratók a tikkasztó hőség dacára fel sem veszik a munka fáradalmait, vigan hangzik még munka közben is jó kedvű danáik.

Jó reménnyel nézünk mi gazdák a termés elé — s a mi a termést illeti, hisszük, hogy nem fogunk csalatkozni s még is, nem adhatjuk át magunkat az öröm mámorának egy pillanatra sem, mert feltartoztathatlanul látjuk mindinkább felénk közeledni az ijesztő rémet, melynek gazdasági válság a neve s mely végenyesszettel fenyegeti a kisbirtokost. Évtizedek óta hiába várjuk a felszabadításunkra siető angyal, melynek jöttét már annyiszor kürtölték világgá s melynek neve: *olcsó hitel*.

Mennyire megváltozott csak egy évtized óta is a magyar termelő helyzete.

Eddig Magyarország látta el az europai piacokat termelményével, jól értékesithette a magyar gazda minden időben gabonáját addig, míg hatalmas verseny társai nem akadtak az amerikai, ázsiai sőt még az ausztralia nagy és kitűnő termőképességű földek felett rendelkező bérlőkben.

Ez volt a főök, mely Magyarországon a most főállók kedvezőtlen viszonyoknak megve-

tette alapját. Csak bámult a magyar gazda, mikor gabonájáért nem adták meg azt az árt, mit eddigelé megadtak s mikor aztán a következő években sem emelkedtek az árak, kénytelen volt hitelhez folyamodni. Adóságai szaporodtak és folyton szaporodnak, mert a rendelkezésére álló hitel nem olcsó s mivel bevétele nem igen emelkedik, nincs abban a helyzetben soha, hogy törleszthesen.

Elég egy rossz termésű esztendő ahhoz, hogy két három évre visszavesse a kis gazdát abba az örvénybe, melybe előbb vagy utóbb, de okvetlen el fog pusztulni, ha nem érkezik számára ideje korán segély.

Nem tagadható, hogy a magyar kormány többféle helyes intézkedései részben egy kis javulást eredményeztek, de az igen csekély. Nagyon helyes intézkedés volt az is a többi közt, mikor az állam tulajdonát képező vasut vonalakon a gabona szállítványok szállítási díjtételét a lehető olcsóra szabták, mi által kényeszerítve voltak a magán társaságok is hasonló tenni. De azon idegen államok, melyeken keresztül történik a legnagyobb piacokra a szállítás — emelték ugyyszólván minden alkalommal a díjakat, a mikor nálunk leszállítás történt s ez igen sok kárt okoz. Oroszország és Románia, az európai államok közt e legnagyobb két versenytársunk szintén elkövetett és követ mindent, hogy velünk sikeresen versenyezhesen.

A gabona beviteli vámot is többé kevésbé emelte minden állam, különösen Németország, mely ugy látszik, ezen a téren mindig az első óhajt lenni.

Ezek mind nyomasztólag hatnak gazdasági viszonyainkra, de egyik sem annyira, mint az, hogy a kisebb földbirtokosnak nem áll olcsó hitel rendelkezésére. Igaz ugyan, hogy a fővárosban és nagyobb vidéki városaink némelyikében vannak olyan pénzintézetek, melyek gazdáknak nyújtanak olcsó kölcsönt, de nem szabad felednünk, hogy ezek a pénzintézetek ilyen célzattal létesítettek.

Az ilyen célú pénzintézetekkel bíró városok és ezek vidékének lakosága nem is érzi annyira a termelő osztály vállaira nehezendő terhek folytán előálló szomorú állapotokat s Magyarországon ott, hol a földmives osztályának viszonyai tűrhetők, az iparos és kereskedő sem panaszkodhatik nagyon pangásról vagy rossz üzletmenetekről.

Azon kell tehát működnünk, hogy létesüljenek pénzintézetek az ország minden vidékén,

melyek a kisebb gazdának olcsó hitelt bocsátásának rendelkezésére. Ha ez megtörténne, helyzetünk bizonyára tűrhetőbbé válna.

Az olcsó hitel azonban még nem szüntethet meg teljesen a gazdálkodó osztály sanyaru helyzetét, rajta kívül még más eszközökhöz is kellene nyulni, mely szintén elősegítené a javulást.

Ezek alatt az értendő, hogy nem szabad egyoldalú gazdálkodást folytatni, ne csak szántás — vetéssel foglalkozzunk, hanem e mellett fordítsunk a jószágtenyésztésre is több gondot, ez van olyan hasznosajtó mint a gabona termelés. Az apojóság tenyésztést sem szabad kicsinyleni. Igyekezünk kell azon is, hogy a föld termőképessége ki ne aknáztassék, hogy jó munkát tegyünk, tiszta, egészséges vetőmagot használjunk és tegyünk kísérletet a gabona nemek termelésén kívül mással is.

Nagyon itt van már az az idő, hogy a gazdaközönség nyomasztó helyzete alól felszabaduljon, ne késsünk hát a baj gyökeres orvoslására irányuló intézkedések megtételével, mert egyszer csak azt vesszük észre, hogy teljesen elmerül, azonban a gazdák se várjanak mindent mástól, mert az esetben igen könnyel beteljesülhet rajtok ez a közmondás, hogy „ki magán nem segít, azon még az Isten sem segít.“

Egy gazda.

Helyi és vegyes hírek.

— **Nyomdánk helyiség változtatása.** Nyomdánk s vele együtt lapunk szerkesztő és kiadóhivatala helyiséget cserél. Az átköltözés e hét folyamán fog megtörténni szerkesztőnk házába, hol a célnak mindenkép jobban megfelelő s egészen újonná átalakított helyiségek állanak rendelkezésre.

— **Derekegyháza**hoz tartozó Terehalom nevű pusztán Epstein bérlő jószágállománya között a ragályos száj és körömfájás fellépett. A hatóság erélyes vizsgálata, illetve a foganatba vett ovinézetések, hihetőleg meg fogják akadályozni a baj továbbterjedését.

— **Mária Valéria királykisasszony** esküvője Ferenc Szalvator főherceggel nem e hó 31-én, mint előzőleg megállapítva volt, hanem augusztus hó 2-án fog végbemenni.

— **Rejtélyes eltűnés** Bozó Károly, Bozó Zakar helybeli lakos fia, ki Takács Máté tanyá-

ján volt béresi minőségben alkalmazva, az elmúlt szerdán nyomtalanul eltűnt. A legszélesebb körben megindított nyomozás eddigelé még nem derített ki semmit.

— **Tűz volt Kisteleken** az elmúlt kedden virradóra. Özv. Rác Ignácénak Lévy János korcsmáros által bérben birt háza égett le úgy, hogy nem csak az épület, hanem a benne volt összes tárgyak is tönkre mentek. Az épület biztosítva volt.

— **Kártyások áldozata.** Böhm Jakab kisteleki vendéglős az elmúlt héten Szegedre utazott ügyei elintézése céljából, hol valami kártyásbanda kifosztotta a nála volt több száz frt pénzétől. Miután Böhm nem tért vissza Kistelekre, sem családját nem tudósította hollétéről, nyilvánvaló, hogy vagy öngyilkosságot követett el, vagy pedig az őt kifosztók tették el láb alól. A szegedi rendőrség széles körben megindított nyomozást folytat.

— **Bucusok.** Az elmúlt vasárnap P. Péteriben bucsu volt, hová átrándult Csanyak legálabb fele része. A legnagyobb részt a haza reményei képezték, kik, miután megelégték Péteriben a mulatást, haza felé fordították szerkerök rudját. Utjuk a „Csucsujka“ mellett vitt el s ide be nem térni, vétek lett volna. Folytatódott teljes gőzerővel itt is a mulatás és csakhamar átsapott egy takaros verekedésbe. Az ellenséget a korcsmában volt más falubeliek képezték. Az eredmény kitűnő volt, mert véres fül, orr, koponya volt bőven. De ez a verekedés eltörpül a mellett, mi Csanyon az ugynevezett „Utolsó garas“-ban ment végbe. Itt már üvegek és botok helyett bicskát használtak s három legénynek úgy össze szurkálták az arcát, hogy alig ismert reájok odahaza májok. Mint csanyi levelezőnk írja, egy néhány csanyi vitéz bent ül verekedésért, de az nem riasztja vissza a többit, mivel a csanyi legények a „leghiresebb“ jelzőt kiérdemelni akarják. Akkor hát a mindszentiekkel együtt haladnak.

— **Harcoló amazonok.** Sipka Lujza, Gémes Józsefné a közönségünkben ma egy hete volt vásárt igen jó alkalomnak találta arra nézve, hogy Kovács Julcsa iránt régóta táplált ellenséges érzelmének ne közönséges módon adjon kifejezést. Előbb jól lehordta Kovács Julcsát s miután ezt megelégtelte, egy vaskos méterrel háromszor fejbeütötte. E látványosság sokaknak igen tetszett, de nem úgy a sértett félnek, ki törvény útján óhajt elégtételt szerezni.

TÁRCSA.

Fővárosi tárcalevél.

A nagy oceaából egyszerre mind vándor utra keltek a tengeri kigyók s hogy mikor fognak ki közülük egyet-egyét a berlini békekongresszus aranytavából — vagy talán az Aldunából, még kérdés dolga.

Annyi bizonyos, hogy a kiállhatlanná vált hőség unalmassága majd csak kihalássza őket, hogy az izzadó közönségnek legyen min bámolni. Aféle *kacsákra*, mire leginkább a riporter nagyságos urak sokszor oly bőven fogyasztják a puskaport, a közönség már nem éheznek.

Ha a társadalom maga nem gondoskodik a legjobb librettóról, a modern irodalom Zólái nem szaporodtak volna el annyira. Mert ma már csak a lapok újdonság-rovatait kell elolvasni s megvan a legjobb anyag drámához, tragédiához vagy vígjátékhoz.

Például milyen hatalmasan kacagtató vígjátékot lehetne írni arról a hosszú *ablaksorról* az Andrassy-uton, a melynek táblái már a fürdő szezon előtt bezárultak, úgy, hogy a lakásba egy kis viláosság a világért sem férhetett volna be.

Pedig ha valaki széjjel néz a lakás termeiben, látja, hogy a butorok mennyire bámul-

nak azon, hogy az ő kedves háziasszonyuk minden bucsuzás nélkül távozott el. A gazda, elszitt hintaszékben egy cigarettát, ott sokáig gondolkodott s midőn meglátta a falon azt a mythologiai képet, mikor az egyik istennek a másik isten fia a feleségét elrabolja s vele szökök, nagyott rugott a szőnyegen, aztán elrohanna úgy becsapta az ajtót, hogy a zörgés által az egész eset pora fölverődött.

Most aztán már mindenki tudja, hogy a szép asszony miért bucsuzott oly hirtelen a boudoirjától. No de ma már szent a béke s a kortinát ne bolygassa senki s ne akarjanak képtelenséget, mert a vígjátéknak elég jó vége lett. Jobb mint azé a másiké, mely tragédiával végződött s most fizetés képtelenséggel kezdődik.

Csodálatos, hogy ennek az esetnek a fonala szintén az Andrassy-ut palotájából indul ki. Az após hagyatékában a többek közt 300,000 frtnyi váltókat találtak az egyik vő aláírásával, a ki re bene gesta, azzal állt elő, hogy hiszen a feleségét illető részből csak kifutja. De nem így a menyecske.

Az egyenes adós a férj s nem ő s a maga részéből egy fillért sem enged levonatni.

Tetszett tegnapi olvasni a lapokban a hirt arról a szenzacios fizetés képtelenségről.

Ez az.

Hála Istennek, tehát ez a hét szerencsés volt.

Schember Conrad hidmérleggyárost ő felesége a közügyek terén szerzett érdemeinek elismerésül a Ferenc József lovagrenddel tüntette ki.

Az *első gyár*, melyet az állam ipari kedvezményben részesít, már megkezdte működését: a Schottola féle gummigyár.

A fegyvergyár megbukott.

Kőbányán lap indult meg.

Borzasztó a hőség!

Lessük a tengeri kigyót.

Hüvösi.

Baka fortély.

Hamar Pista volt az ezred legkisebb embere. Ezenfelül olyan magazinbeli ábrázatja lévén, céltáblája volt a legények élceinek. Sok tréfát eltűrt, sokat meg visszatromfolt, mert azért, hogy olyan semmi embernek látszott az a kis baka, megtanulta ám az élcek és ravaszágok fortélyait, még kisbajtár korában.

Egyszer gyakorlat alkalmával az alezredes nagyon leszidta a kapitányt, hogy valami fordulatot rosszul csináltatott a legénységgel. A kapitány meg a Hamar Pistát szidta, mert azt okozta az egészért. Pedig szegény Pista, azért hogy a közönséges lépése csak akkora volt, mint egy jóra való nagy embernek a bakarasztja, mégis, ha kellett, ki tudta lépni a rendes mértéket s sohasem volt oka semmi bajnak. Hanem

— **Kisteleken** a mai baromvásárra a környéken uralkodó száj és körömfájás miatt csülkös állatokat nem volt szabad hajtani. A gyalogvásárt, mely szintén ma tartatik, ennek következtében nem sokat ígér.

— **Óvintézkedés.** A Spanyolországban és legutóbb már Franciaországban is előfordult kolera esetek arra készítették a belügyminiszteriumot, hogy a hatóságokat körrendeletben utasítsa az egészségügyi óvintézkedések szigorú végrehajtására.

— **A zónadijszabás forgalma.** Az elmúlt hónapban a magyar államvasutak a központi pénztárba 8.033.000 frt fölösleget, tehát 3.930.000 frttal többet szállítottak be, mint az előző év ugyanezen hónapjában. A Magyarországon elért óriási siker arra készítette az orosz kormányt legközelebb, hogy az orosz vasutakon a zónarendszer életbe léptetését határozta el. A dunagőzhajózási társaság is e hó 7-étől kezdve a Dunán közlekedő hajókon szintén a zónadijszabást fogja alkalmazni.

— **Királyi megkegyelmezések.** Ha a királyi családban örömmünnepet ülnek, mindig tömeges megkegyelmezések szoktak megtörténni. Mária Valéria királykisasszony esküvője alkalmából is számtalan elíteltet fog fogságából kiszabadítani a királyi kegyelem.

— **Csongrádváros államilag segélyezett községi elemi iskoláiban** az évi vizsgálatok június hó 15-29-ig bezárólag megtartottak; mind a fiú mind a leány osztályok tanulói a legszebb eredményt mutatták fel. Mit fényesen igazol az, hogy az egyes osztályok vizsgálatain összejött érdeklődő szülők mindegyike a legnagyobb örömmel, megelégedéssel és megnyugvással távoztak el.

— **Kétországra szóló ebéd volt** az, mit legközelebb olasz és francia tiszték rendeztek egy gyakorlat alkalmával a két ország közötti határon. A határvonalon keresztül kezdet fogtak és kedélyesen társalogtak. A franciák az olaszoknak bankettet adtak, miközben az asztal ugy volt elhelyezve, hogy fele Francia, fele pedig Olaszországban volt. Étkezés közben mindenik a saját országában maradt s ebéd végeztével szivarra gyújtva, hatalmas füstfelhőt ergettek. Mindez azonban nagyon kevés arra, hogy a két ország lakosai közötti ellenséges hangulatot megszüntesse.

— **Szabályrendelet végrehajtás.** A szolgabírói hivatal szigorúan utasította előljárástunkat annak a megyeszabályrendeletnek pontos végrehajtására, mely megtiltja az utcákon való legeltetést. Pörgött a dob és hangzott: Adatik tudtára a lakosságnak, hogy az utcán libákat, malacokat

legeltetni tilos stb. De biz ennek nem lett fogantatja, hathatósabb eszközökhöz kellett tehát nyúlni: alkalmazni valakit, ki utcáról-utára járva érvényt szerezzen a rendeletnek. Alkalmos egyén került volna elég, csak hogy ilyen időben jócskán szoktak fizetést kérni s egyedül ez volt a bökkenő. Egyszer csak mentő angyalként tűnik föl egy nem mindennapi formájú vörös cilindernak a viselője, ki senki más nem volt, mint Szegvári Jóska. A cilinderen sötétben is könnyen felismerhető betűkkel írva vagyon „Községi gyepmester.“ Szegvári díszmunka különben. Elég az hozzá, hogy a községi háznál kimondták Jóska „No te fiú jó leszesz katonának“ vagy mit is beszélünk, utcai liba és malac ügyelőnek s a szóbeli szerződés nyomban megkötöttet. Mióta Jóska elfoglalta hivatalát, azóta nem lehet látni az utcákon legelő állatokat, nyilvánvaló tehát, hogy használható ember a szegváriakjóska, ki most már ép annyi joggal a mindszentieké is, mivel a község alkalmazottja.

— **Öngyilkosság.** Oravec Antal mágoosi lakos, eddig még nem ismert ok miatt fölakasztotta magát. Mire észrevették, már halva volt.

— **Kalauzok a kik gazemberek.** A fővárosban létező sipisták és hamis kártyások a legújabb idő óta orginális módját találták ki a könnyű pénzkeresésnek. Kalauzokul csaptak fel, s vezetik a Budapestre érkező idegeneket a saját hálójukba. Egy idő óta megszállva tartották a fővárosi pályaudvarokat és hajóállomásokat, előzékenyen szolgálatukat ajánlva fel a jóhiszemű érkező idegen utasnak. S a szerencsétlen lépemenőt vezették is — rendesen oda a hol társaik már várakoztak rájuk. Az illető mulatóhelyen, a melyet az idegenekkel mint a főváros egyik „nevezetesség“, ét megszemléltették, nagyban folyt a kártya, vagy egyéb játék. Az idegen a játszásra lett felszólítva, és csak hamar kikoppasztva. Ily esetek nap-nap után ismétlődtek s hogy többé elő ne forduljanak, a rendőrség széleskörű intézkedést tett, egyuttal felhívta a turisták figyelmét azokra a kalauzokra, a kik gazemberek.

— **Pintér Gyula** községünknek több éven át volt tisztviselője, mint tudva van Reform. Kovács házán községi jegyzőnek választották. Mióta hivatalát ott elfoglalta, sűrűn történt följelentés ellene. Az ujonnan választott előljárást összes tagjai sem voltak működésivel megelégedve s a folyton beérkezett panaszok következtében a szolgabírói hivatal vizsgálatot indított ellene. Ugy látszik, hogy Pintér nem számíthatott re á nézve kedvező eredményre, mert lemondását beadta.

— **Új trágya gyárak.** Mint értesülünk a temesvári és aradi Saxl testvérek cég, legközelebb Nagyváradon és Szegeden is egy egy trágya gyárat állít fel. Örvedetes jelenség a cég jó gyártmányaira, hogy

dacára régibb két gyárai tekintélyes készleteinek, további mennyiségre is elegendő vevőkre akad, tekintet nélkül az újabb időben felszaporodó verseny trágya gyárakra.

— **Egy különc ember halt el** az elmúlt esütörtökön Abonyban, ki 102 éves kort ért el és mintegy másfél millió frt értékű vagyont hagyott maga után. Altmann Benjáminnak hívták a megboldogultat, szülői nem hagytak reá semmi vagyont, saját szorgalmának köszönhette meggazdagodását. Arról volt nevezetes, hogy életében soha szeszes italt nem ivott, soha rajta új ruha nem volt.

— **Félmillios bukás.** Frommer A. Herman budapesti magkereskedő tudvalevőleg beszüntette fizetéseit. A 600.000 frtot meghaladó adósságokkal szemben a vagyont képező 180.000 frt. nagyrészt ingatlanokból áll, melyekre első sorban egy hitelező van betáblázva. A többi majdnem félmiliót megközelítő adósság fedezetére a cég oly egységet ajánl, melyet a hitelezők határozottan vissza utasítanak; a kiegyezés tehát nagyon kétségessé vált.

— **Hol esik a legtöbb eső?** A vizrajzi osztály, mely tudvalevőleg a földmívelésügyi miniszteriumban az okszerű vízszabályozás elmeletét megálapítani van hivatva, tanulmányozta a dunai árvizek lefolyási viszonyait. Megkezdte az árvizjelzési szolgálat berendezését a Tiszánál; folytatta a vízműtani felvételeket a Dunán, Tiszán, és Maroson; mérte a Berettyó és Körös viz-sebességét; felvette és feldolgozta a Maros hatásának tanulmányozására s a szegedi tiszameder alakulásának nyilvántartására szolgáló keresztelvényeket, s végül csapadékmérő és árvizjelző állomásokat szervezett a Tisza, Temes és mellékfolyóinak viz gyűjtő területén. Ezen osztály kimutatja a 1888 évi csapadék eloszlását Magyarországon. A mérések szerint a magyar tengerpart vidékén esett a legtöbb eső s az alföldnek Szentés, Szeged, Arad és Temesvár közt elterülő részén a legkevesebb.

A „Pesti Hírlap“ a magyar olvasó-közönség kedvenc lapja, azzal a hírrel lepi meg előfizetőit, hogy a jövő félév folyamán rendkívüli díszszel kiállított naptárt fog nekik karácsonyi ajándékkul küldeni; oly naptárt, melynek bő szépirodalmi részét legjelesebb íróink szolgáltatják a régi és az új gardából s mely tulajdonképen naptári részével is felül fogja mulni az eddig megjelent összes hasonló évkönyveket és bolti ára legalább 1 frt lesz, míg az előfizetők kivétel nélkül díjtalanul kapják meg. A másik nevezetes hír, melyet a Pesti Hírlap olvasóival közöl, hogy az új félév elején megkezd a hírneves Elie Berthet rendkívül érdekes legújabb regényének közlését. Feneketlen örvény cím alatt, mely

hiába, akire egyszer rájár a rud, akár huzza, akár tolja a kocsit, csak az ő derekát üti az.

Szeged alatt tartották a hadgyakorlatokat, mely alkalommal a kis Hamarra fontos feladat bízott.

Ő képezte az ezrednek az oldalvédjét. Mikor ezzel a fontos feladattal megbízták, azt mondta neki a kapitány:

Közlegény Hamar, magának itt kevés hasznát lehet venni, mert maga még a jót is elrontja, hanem maga lesz az oldalvéd. A juhász ember szemfüles szokott lenni, hát jól vigyázzon, hogy ha az ellenséget észreveszi, azonnal jelentse. Talán így hasznát vesszük.

— Igenis, értem alássan!

Ezzel szalutált az önérzetében kissé megsértett baka s indult a kijelölt hely felé.

Mi a Boszorkány-sziget mellett táboroztunk, az ellenség pedig a vasuti töltésen tul volt. Hamar Pistának tehát a töltés innenső oldalán kellett cirkálni, hogy onnan lesse ki az ellenség mozdulatait.

Ez az ilyen játékháborubeli oldalvéd mesterség azonban szokás szerint nagyon kényelmes dolog, mert míg a többi baka izzad az előre meg hátra szaladgálásban, addig az oldalvéd rendszerint leheveredik valamelyik bokorban s kisebb gondja is nagyobb annál, hogy stratégiai dolgokon törje a fejét.

Hamar Pista is így gondolkozott s mikor

olyan messze jutott a mi táborunktól, hogy nem félhetett a kapitány szemétől, oda támasztotta a puskáját a vasuti töltéshez, azután meghuzva magát egy galagonya bokor árnyékában, elgondolkozott a szép otthonról. Talán a legelő nyáj vagy a szép délibáb járt éppen az eszében, mikor egyszer csak észreveszi, hogy a töltés másik feléről felemelkedik egy idegen baka alak.

Tybú, a miatyánkját! — gondolja magában Hamar, az aligha nem ellenség.

Az ellenségnek ismert baka talán szintén hasonló gondolattal volt elfoglalva, mert mindketten szóltanul néztek egymásra farkasszemet.

A néma pámulat azonban nem sokáig tartott, mert megszólal Hamar Pista:

Van-e egy szál gyufád, földi?

Azt mondja rá a másik baka:

Nem tudni magyarul.

Ez a felelet nem hozta zavarba a mi oldalvédünket. Folytatta a néma beszéddel.

Elővette a dohányzsacskóját s azt felmutatva, hivatgatva a német sógort magához aki megértve az ajánlatot, átlépte a töltést s nemsokára vigan füstölt a két baka.

Hát osztán komám, te mi járatban vagy itt? Kimagyarázta magát a német baka, hogy ő oldalvéd.

— Hisz én is az vagyok, komám! Eh mit kószáljunk, hisz elvégzik a tiszt urak a maguk dolgát minélkülünk is. Új le pajtás ide a fűbe,

aztán pihenjünk. Azt hiszem, rád is ráfér a pihenés.

A két oldalvéd leheveredett egymás mellé a fűbe s hogy ne aggason a fegyver, Hamar Pista a két puskát egymás mellé tette, sőt szép ügyesen még az ellenség oldalvédjének az überschvungját is ügyesen ledobta.

Mikor pedig ezzel készen volt, felugrott a fekvőhelyéből, kezébe kapta a két puskát meg német sógor überschvungját s azt mondá:

— Foglyom vagy, pajtás!

A másik baka azt gondolta, hogy a Pista csak tréfál, de hamar meggyőződött az ellenkezőről, mert a kis Hamar szuronyt szegezett s azt mondta: „Előre“!

Mit volt mit tenni, ment a szegény német baka s nemsokára óriási éljen riadalom fogadta Hamar Pistát, mikor a kapitány elé állva, harsány hangon jelentette: „Jelentem alássan, kapitány uram, elfogtam az ellenség oldalvédjét.“

Ettől az időtől fogva nem szidták meg a kis Hamart, sőt attól az időtől fogva, ha a 46-ik ezred hadgyakorlatot tart, mindig azt mondják: „Helyén legyen az esetek, mint a Hamar Pista esze!“

regény kizárólagos fordítási jogát a Pesti Hírlap szerezte meg. A Pesti Hírlap ma már bel- és külföldi eredeti távirati tudósítások, valamint mulattató csevegések, válogatott tárcák közhasznú közlemények tekintetében kétségtelenül az első helyet foglalja el napilapjaink közt s ára mindazáltal negyedévre csak 3 frt 50 kr. egy óra 1 frt 20 kr. mely a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Budapest Nádor-utca 7.) küldendő honnét mutatószámokat is szívesen küldenek egész héti ingyen és bérmentve.

Uj találmányok.

Az első budapesti szab. iroda Bergl Sándor tudósítása.

A szellemi tulajdon védelme az iparban.

Tagadhatatlan tény az, hogy a szabadalom, minta és modell, valamint a védjegy közötti definitióval, hazánkban sok iparos még nincs tisztában és sok eset van rá, hogy az illető, egy találmány ejtése alkalmából éppen az ellenkező eszközt választja a kiérdemelt védelem megszerzésére; sőt oly esetek is fordultak elő, melyekben a feltaláló egyáltalán mit sem tudott a szellemi tulajdon megvédésére fennálló törvények létezéséről, mely körülménynél fogva megesett, hogy a feltalálónak vigasztalás nélkül kellett végig néznie, mint gyártja konkurensa az ő találmányát és mint aknáza azt ki.

A feltalálás egymagában a szellemi termék megvédéséhez, közönségesen kifejezve-mivel sem járul, mert csak azon esetben élhetni a törvényszabta előnyökkel, ha a szabadalmazás, minta vagy modell és védjegy belajstromozására nézve a törvényes teendők megtételtek. Csak oly esetben érvényesíthetők a vonatkozó törvények, ha az idején történt bejelentés által az elsőbbségi jog (prioritás) megszerzettetett, mert éppen ezen törvények azok, melyekre a szellemi tulajdonjog megsértése esetén hivatkozni kell és lehet.

Rövid szavakban foglalva szándékozunk ezennel tisztelt olvasóinkkal a szabadalom, minta vagy modell és védjegy belajstromozás közötti különbséget ismertetni, amennyiben ez, előforduló esetekben egyeseknek hasznos irányadoul szolgálhat.

A szabadalom (patens) minden praktikus szerkezettel bíró új találmányra terjed ki tekintet nélkül a tárgy nagyságára; továbbá vegyi szerek és öntvények előállításí modjára.

A modell belajstromozás, sajátos izléses kivitelű, plasztikus tárgyakra (u. m. lámpalábakra, foggantyuk és egyéb öntött vagy faragott tárgyakra) vonatkozik, melyek szerkezet hiányában, a szabadalmazás alól kivannak zárva.

A minta belajstromozás területi mintákra (u. m. tapéták, rőfös árúk, színes nyomtatványok s. a. t.) vonatkozik, hatása pedig, valamint a modelbelajstromozásánál is, az, hogy senkinek nincs jogában a bejelentett mintát utánozni.

A védjegy által csupán a regisztrált kép maga védeket meg, míg ellenben az áru, mely egy bizonyos védjegy alatt forgalomba bocsátatik, egy más jegy alatt, vagy ennek teljes mellőzésével is, szabadon forgalomba hozható.

Legközelebbi időben egy részletes exposéban fogjuk ismertetni olvasóközönségünkkel, a szellemi tulajdonjog megvédésére vonatkozó további megjegyzéseinket.

Uri-öltöny mint új találmány.

Igen élelmes és tehetségre valló szabója akadt fővárosunknak, amennyiben az illető minden „gigerlifazon“, dacára és minden „velsi herceg utánzó“, bámulatára egy teljesen új és mindenek felett praktikus férfi öltözéket talált fel. A szóban forgó öltözék részeit sorrendben ismertetjük tisztelt olvasóinkkal, kiemelve azon nagyobb előnyöket, melyben az ujonnan feltalált aptens ruha viselői részesülni fognak.

A „Hungária-gavallér-öltöny (így nevezte el feltalálója Péntek Lajos“ polgári és egyen-

ruha szabó megbeszélésünk tárgyát) mint minden uri öltöny, kabát, mellény és nadrágból áll. A kabát gallérjával egyetemben egy darabból szabotván, paszománt szegélylyel és egyéb zsinórzattal van díszítve, miáltal az öltöny teljes magyar jelleget tüntet fel, mint ezt szerkesztőségünkhez beküldött rajz mutatja. Az által, hogy a gallér a kabáttal egy darabból szabatik eleje van véve azon gyakran előforduló eseteknek, hogy a munkás (mert a gallér kiszabását eddig ez eszközölte, nem pedig a szabász) a szükségesnél sem rövidebbre, sem hosszabbra nem szabhatja a gallért.

A mellényt, melynél a hátsó rész teljesen elmarad csupán két szabályozható, a balváltól a jobb hónaljig s viszont a jobb váltól a bal hónaljig, keresztbe nyuló szövetheder tartja össze.

A nadrág hátsó részén elesik a szorító, melyet egy, a felső szegélyben elhelyezett szövötőv helyettesít, oldalt jobbról és balról két-két fektetett (plisé) ránc szolgáltatja a hajlásnál szükséges térbőséget. — A nadrág előlészén a gomblyuk szegély és a gombok is teljesen elmaradnak, azonban az alsó szegély a felső nadrágrész alá nyúlik körülbelül 12 cm-re vízszintes irányban és megfelelőleg függélyes irányban 6—7 cm-re a rés alatt bevaratik a bal nadrág szárba.

Irodalom.

— A „Képes Családi Lapok“ munkatársainak díszes névsora, kik közül ezuttal csak, Jókai Mórt, Tolnai Lajost, Komocsi Józsefet, Mikszáth Kálmánt, Dalmady Győzöt, Lanka Gusztávot, Rudnyánszky Gyulát, Temérdeket, Brankovics Györgyöt, Pósa Lajost, Prém Józsefet, dr. Sziklay Jánost, Tölgyesy Mihályt, Palágyi Lajost, Incédy Lászlót, Muray Károlyt, Méry Károlyt, Petry Mórt, dr. Raditzky Jenőt, Benitzky Bajza Lenkét, Büthner Linát, Nagyvárady Mirát, Kuliffay Benitzky Irmát, Hevesiné Sikor Margitot, Sarmeth Lujzát, Karlovsky Idát, V. Gaál Karolinát, soroljuk fel: elég vonzó erős arra nézve, hogy művelt magyar családaink hű pártolói és előfizetői legyenek e képes szép-irodalmi és ismeretterjesztőlapnak, a mely f. évi július 1-én lépett tizenkettedik évfolyamának a második felébe s nemcsak a legélénkebb s legváltozatosabb, hanem a legolcsóbb heti lap, a mennyiben előfizetési csak 3 frt egy félévre

s 1 frt 50 kr. egy negyedévre. Midőn t. olvasóink figyelmét ezuttal is felhívjuk a „Képes Családi Lapokra“ tájékozásul közöljük legújabb (26-ik) számának a tartalmát, a mely a következő. Egy szép hyéna. (Eredeti regény a „Képes Családi Lapok“ számára. Folytatás) Tolnay Lajostól. Élet-filozofia (Költemény) Incédy Lászlótól. Kopaszág és fejfájás-y-tól „E-s.“ Bölcs Nánán. (elbeszélés folytatás és vége.) Lauka Gusztávótól. A fogadott gyermek. (Elbeszélés.) Kondor Lajostól. Kinek ihlettel! . . . (Költemény) Feleki Sándortól. Babonásága szalonban. (Folytatás) K. Benicky Irmától. Egy anyóka naplójából. (Károliat Folytatás) Mericay Karossa Irmától. Mindenféle. A hét tükre (Csevegés) Mefisztótól. Képeinkéaz, Irodalom, Hymen. Képeink: Zelenka Pál, az ágostai evang. egyház tiszai ker. új püspöke. A félmajom. Keleti révészek. A szünnidőben. Regény-melléklet. A válóperek háza (Surrendben Court.) Irta: Guida. Angolból fordította: Kalnici G. M. (145—160. oldalig): Az előfizetési összegek postautalványon a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatalához (Budapest. Nagy Korona utca 20 sz.) küldendők. Mutatóvány számok ingyen küldetnek.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Diamant Manó.

Egy hordo ki-

tünő minőségű gép-

olaj van eladó.

Azonnal átvehető.

Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad.

SCHLICK-féle Vasöntöde és Gépgyár

Gyár és irodák:
VI., külső Váci-ut 1696/99. sz.

Városiroda és raktár:
VI., Podmanicky-utca 14. szám.

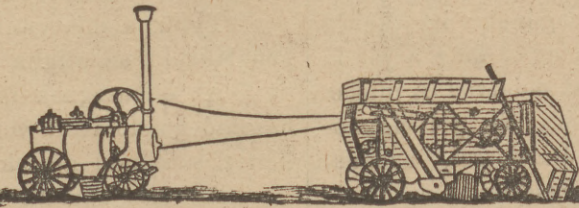
ajánlja a cséplési idényre kitünő szerkezetű

gőzcséplő-készületeit, locomobiljait,

és vaskeretű gőzcséplő-gépeit, továbbá

járgánycséplő
készületeit,

gabonatisztító - rostait
(Baker- és Vidats-rend
szer) és konkolyzóit.

Készletben vannak:

Eredeti kévekötő és marokrakó arató-gépek, er. amerikai fűkaszaló-gépek, szénagyűjtők, stb.

SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasu ekék,

szab. Schlick-féle mélyítő-ekék övezetékkel, ered. Schlick- és Vidats-féle egyvasu-ekék, talajmivelő eszközök, boronák és rőtörők.

Szab. Schlick-féle „Haladás“ sorbavető gépek

szórvavető-gépek. — Takarmánykészítő-gépek, darálók, morzsolók, őrlőmalmok és olajmalmok-berendezések.

Legolcsóbb árak. — Előnyös fizetési feltételek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

